



**Der contraremonstranten kerf-stock, die nimmermeer yser en
word : aen de roomsche catholijcken, op de wyse: Het was
een fray rijck burghers kindt**

<https://hdl.handle.net/1874/14681>

209

DER
Contraremonstranten
KERF-STOCK

Die nimmermeer Afer en wordt:

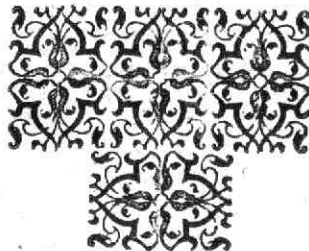
Aen de Roomsche

Catholijcken.

Op de Wijse,

Het was een fray rijck Burghers kindt.

Door een Lief-hebber van de vrye VVaerheyt.



W.B.
554

1677

Ghedrukt in de groote onbekende Wereldt.



SONNET

Aen de Contraremonstranten.

GHy sult v, acht ick vvel, ô Mannen, seer beclaghen,
Dat ghy hier soo vvat hart vwordt op v seer gheraeckt,
En dat men Liedts ghevvyt soo langhen *Kerf-stock* maeckt
Van uyve guyttery, die 'tgantsche Landt doet vvaghen:
Maer denckt vry en ghelooft, soo langh ghy u sult draghen,
Ghelyck ghy doet, dat oock niet vworden sal gheftaeckt,
'tBegonnen vverck, maer dat ghy voor u ooghen naeckt
Sien staen sult al veel meer dan't u vvel sal behaghen.
VVant hoe? soudt ghy de best en vroomste van ons Landt
Belieghen onghestraff, en sou een vry verstandt
Van uyven boosen hoop de vvaerheydt moeten svvijghen?
Neen mannen, vvilt ghy dat men van u niet en praet,
Soo maeckt dat ghy voortaeen u quade vveghen laet,
Of anders sullen selfs de steenen tonghen crijghen.

Der Contraremonstranten Kerf-Stock/

Op de wijze:

Het was een frap rijck burghers kindt.

1.
Wer blijft ghy nu met uwen roem/
O Roomsche Catholijcken?
Doozwaer 't is maer een blautwe
Daer ghy dus op gaet pzycken: (bloem/
Want oft ghy schoon van sonden
Wordt dooz b biecht ontbonden/
Soo moet ghy doch/ inschocken noch/
Veel dzafs uyt Heer-ooms troch.

2.
Ghy moet de straf u opghelept/
Tot een duyts toe betalen/
En doen al wat hy heeft gheseyt/
Of anders utwe qualen
Die bliuen onghenesen/
En ghy moet alstijdt vzesen/
Dat ghy van hier/sult dansen schier
Da 't strenghe Vaghevier.

3.
Daer worden utwe sieltjens dan
Ghesoden en ghezaden/
Tot dat ghy dooz de Daep daer van
Wordt om u ghelbt ontladen:
Want/ hoe ghy u kondt weten/
Ghy laetter van u heren/
t' Sp Ahaet, Mis, of wat het is/
Daer moet ghelt by de bis.

4.
Wilt ghy dan utwe leer noch by
De onse vergheelijcken?
Dat scheelt te veel: O mannen/ wy
Zijn sonder ommekijcken/
Eer dat wy zijn gebozen/
Alsoo van Godt verkozen/
Dat ons booztan/ gheen sonde van
Sijn liefde schepden kan.

5.
Als wy maer hebben eens gheloost/
Dat Godt ons aenghenomen
Heeft tot zyn kinders' hooft vooz hooft/
Soo zijn wy by van schzomen:

Hy kan ons niet versaken/
Hoe grof oock dat wy't maken/
Met ouerspel/en roouen suel/
Of bloetbergieten sel.

6.
Ghy hebt het met u biecht heel dzock/
Maer/ vztenden/ wy zijn wpsers
Wy hebben een goe Kerf-Stock,
Die nimmermeer wozt pfer;
Daer op wy moghen kerben
Om niet/ tot dat wy sterben:
Slaen andze vzoech/ hant aen de ploech
Wy komen tijts ghenoech.

7.
Godt sal ons met den Moordenaer,
Aen t' Cruys noch wel bekeeren:
Dies wy met onsen Stock eenpaer
Wy keruen t'spner eeren
Want hoe wy t' allen stonden/
Bedryuen zwaerder sonden/
Hoe dat sijn eer/ na onse leer/
Derheerlijckt wozt te meer.

8.
O Stock! wy moghen wel een feest
Tot uwer eer gaen houwen:
Ja/ want ghy maectt ons onbedeest/
En doet ons vast betrouwen/
Dat midden in 'thoereren
Wy nochtang niet ontberren
Den Heylgen Geelt, daer vooz men leest
Dat Dawid heeft ghebreest.

9.
O goutwe Stock! wat pen oft tong/
Sal utwe deught volpzyssen?
De onse? neen/ die is te jong/
Sp kan soo hooch niet rpsen:
Doch willen wy ons poghen/
Te doen al wat wy moghen/
En stellen schzael/ van't pzyncipael/
En cozt en claer verhael.

Dooz

Dooz eerst bersekeret ghy ons/ dat
 Wy Godes kind'ren bliuen/
 Alst oock dat wy vry al wat
 Te hooch gaen in het dzyuen
 Van sulcke ketterijen/
 Die t'fondament bestraffen/
 En vooz een deel/ of oock wel heel
 Omjtoten dat juweel.

Daer na soo neemt ghy't wzoegt wech
 Dat ons sou moghen quellen/
 En die het blijft en u ghesech/
 Weet ghy gherust te stellen;
 Al sondigh: hy vermeten/
 Oock teghen sijn gheweten/
 Dat althijt knaecht/en deerlijck plaecht/
 Des sondaers hert berseacht.

Maer gheenfins t'onse/die wy vooz
 Gheen kleyn gherucht en beuen/
 Wel wetend' als wy teghen spooz
 Van Godis gheboden streuen/
 Dat wy dan doen al stille/
 Sijn heymelijcke wille/
 Die hy alleen wil hebben reen
 Ghydaen/ en anders gheen.

'tIs waer dat onse Leeraers bloot
 Dit somtijds wat verschoonen/
 Als't haer ghelept wordt op haer broot
 Van ketterische perfoonen:
 Maer waer toe doch verfweghen/
 Dewyl het soo gheleghen
 Is met de saeck: ghelijck sy baeck/
 Bekennen op haer spraeck.

Sy en wy Lecken in't ghemeen
 Ghelouuen dit soo seecker/
 Als ghy Dapisten groot en cleen
 Ghelooft/ dat inden Bekker
 De Dierster houdt besloten
 Godis bloedt en t'Gruys vergoten/
 En dat ghewis in uwe Mis
 Godts ware Lichaem is.

Op dit ghelooft gaen wy oock t'sepl/

Trots winden ende baren/
 En onse kerf-stock maectt ons bepl/
 Hoe slozdiech wy oock baren;
 Iae of wy niet eens letten/
 Wat courssen dat wy setten/
 Dat can niet schaen/wy raken aen/
 Daer andze bliuen staen.

Op desen kerf-stock lieghen wy/
 Dooz al de wereldds ooghen/
 Soo grote loghens/dat daer by
 Wel sacken souden dzooghen:
 En als een loghen duuren
 Mach bierent winstich uuren
 Sy doet by gut/er' is gheschut/
 De kerck al groote nut.

Op desen kerf-stock onbeschaemt/
 Sygt al die met hem spotten/
 Gheeft Drielenburch, die kozt's genaemt
 Is Paus van alle sorten,
 In t'licht zijn loghen-sacken/
 En laster-almanacken/
 Gemaectt mischten by ander lien/
 Oft immers obersten.

Op desen kerf-stock gaen oock Smous
 En Ooghen-trooft te wercke/
 Twee Campioenen onberflout/
 Van onse Moeder-kercke,
 Die soo veruaelijck lieghen/
 Dat sy haer selfs bedzieghen/
 En keuren geck haer eyghen dreck
 Dooz gont heel sonder bleck.

Op desen kerf-stock onbepaelt/
 Moet hem gheen Leeraer schamen/
 Somtijds te worden achterhaelt
 Op seuen loghen t'famen/
 Maer met een Planck beschieten
 Sijn boozhoof/ en ghenteten/
 Met oozen doof/ den soeten roof
 Van t'vollix licht ghelooft.

Op desen kerf-stock gaen oock deure
 Deel troutweloose eeden/
 Daer met wy dickwils wel ter keur/
 t'Wolc

Dole om het tynntje leeden/
En onse Ouerheeren,
Ghehoorzfaemheyt toefweeren/
Om ons getwin/maer gheen dingh min
En hebben in de sin.

21.

Op desen Kerf-stock vast het Gzau/
Als wy het maken gaende/
De bzymen in haer hups/daer't nau
Het heels laet bliuen staende/
Daer all's rooft na wensche/
Welck menich houderdt mensche/
Soo jongh als oudt/taet aen en schout/
En lachhende van kout.

22.

Op desen Kerf-stock mach een man
By twaelf ten hondert trecken/
Of wat by meer bedinghen kan:
Dock sijn't al wijsse gecken/
Die't pant tot winst verkoopen/
En dan noch klaghen loopen/
Met groot misbaer aen d'epghenaer/
Als offer scha by waer.

23.

Op desen Kerf-stock mach mē i' Land
Sijn inkomst byz ontfelen/
Het welck by ons oock menich quant
Hem niet en laet vervelen/
Die hier en meel by nachte
By opdoet sonder pachte/
Of molens bout van speckich hout/
Besmeert met sick en smout.

24.

Op desen Kerf-stock machmen twee
Dooz een te reeckwingh bzenghen/
Ten doet toch bette-moer gheen wee/
Al wil sp't noo ghehenghen/
En dzeppght upt onghenade
Sulck volck met een cassade:
Wat schaet haer dat'sp hebben't nat/
Al ouer langh in't vat.

25.

Op desen Kerf-stock suppt men hem
Soo dzoncken als een bercken/
En caest dan of men met sijn stem/
Elck een sou doen berpercken/
En alle dingh berechten:

Iae tijdt oock wel aen't berchten/
Om 'klicuen swoo van't boone st:
En om een dus oft soo.

26.

Op desen Kerf-stock machmen a
De wereldd byz onteeren/
En sijne kinderen vol gal
Op elck een schimpen leeren/
Wanneer men maer een schure
Sticht vooz de Leeraers pure/
Al heeft het schoon seif in't persoon
De Ouerheyt verhoon.

27.

Op desen Kerf-stock bzeekt men op
De Schueren toeghesegelt/
Van s'Heeren weghe/ met een kop
Gaus dol en onghereghelt/
't sp op sijn epgen houtje:
Oft dooz een Salich Vroukje,
Dats euen veel/ist kindt wat scheel
De kunst is nochtans eel.

28.

Op desen Kerf-stock is de Kerck
Van 'klooster op ghebzoken/
Daer nu (ist niet een seltfaem werck)
Vast wa'ren bzeemde Spoken,
Die listich van besijden
Den man sijn byudel sijnden/
En om cleyn lof/een brouw-s-per-soon
Flux maken siluer-schoon.

29.

Op desen Kerf-stock neemtmen aen,
De Mypskens r'onder wijsen/
En laet-se soetjens van hem gaen
Als 'rbuyckjen is aen't rysen:
Al moetmen dan verlopen
Soo staet de beurs noch open
Van Bette-moer,die boef en hoer
Hups-vestingh gheeft en voer.

30.

Op desen Kerf-stock mert noch lest
In't VVeeshuys,sonder ropen/
Van onse Leeraer bet ghemest
Het Naystertje becropsen:
Van dats niet te beduyden
Want 't waren byje lypden/

Die

Die Leeraer stont/ die Besjen hout/
Was al booz heen ghetrouw.

31.

Op desen Kerf-stock gaet men toe/
En helpt Oostende winnen/
En als men dan de kreygh is moe/
Men comt weer soetjens binnen/
En klimt booz' tjaer met eeren
Op stoel/ om t'volck te leeren.
Is dat niet jent/ en pezziment?
Wat dunckt u Paus Vincent?

32.

Op desen Kerf-stock werpt men upt
Ghetrouwe Pzedicanten/
Om d'eem of d'ander lichte schuyt
Op haren stoel te planten:
Twee-mael den rock te keeren/
Dat kan een man niet deeren/
Die heeft te baet de Kercken-raet
En in haer graet staet.

33.

Op desen Kerf stock mach men hier /
Met sijne Magistraten,
Den vzaeck byz steken trots en siet/
En schenden haer placcaten/
Jae selfs de Staten schelden/
Op winckels en Martvelden/
Met veel ghebaers/booz Lantverraers/
En noch al byz wat aers.

34.

Op desen Kerf-stock/ die soo langh
Is als wy selfs begheeren/
Hout een man somtijts wel in dwangh
Een Stat met al haer Heeren/
Om dat hy met een krumptje/
Ian rap weet op syn dymptje
Te locken ras/ soo dickwils as
Het hem maer comt te pas.

35.

Op desen Kerf-stock/ soo men siet/
Ontwerpen wy requesten;
En als de Overhept die niet
Beantwoort t'onfen besten/
O lieue maet/ soo rotten
Wy tsamen als de Motten/
En slaen confus/ met groot ghedruys
Handt aen Kerck of Stadthuys.

36.

Op desen Kerf-stock wozt ghetrache
By onse Metghenooten/
De Heeren Staten van haer mache
In't Kerckelick t'ont blooten/
Ja tessens te veria ghen/
Al soudent' oock beklaghen/
De schaepkens soet/die t'moerlick bloet
Noch onghelozen voet.

37.

Op desen Kerf-stock onbezwaere
Verstoten wy den vrede/
En hissien op/ nae onsen aert/
Een teghen d'ander Stede:
Jae liever dat wy souden
Een stroobzeet wycken/ wouden
Wy't gantsche landt aen elcken kant/
Sten staen in lichten bzant.

38.

Waer oock veel beter/ dat de lieu
(Wy durient byz upt suauwen)
Walckand'zen/ sonder ommessen/
Als Hoecx en Cabeljauwen,
Van huys tot huys doodt sloeghen/
Van dat de Kerck haer boeghen
Sou nae den voet/ der Heeren vzoet/
Al waer hy noch soo goet.

39.

Sy moghen ons de Tempels wel
Inrupmen/ en gageren;
Maer dat wy volghens haer bebel
Ous souden reguleren/
En neffens ons verdraghen/
Ghelpeck sy gheerne saghen/
Dees nieuwe leer/behoedt ons Heer:
Dat doen wy nimmermeer.

40.

Maer willen/ dat men dit gheschil
Aen t'Synodus sal stellen/
Daer dan de Vaders ons te wil
Het bounts moeten vellen:
Of anders wy en sullen
Niet passen op haer Bullen/
Noch gheven slecht ons meester-teche
Soo wech aen onsen knecht.

Want

Want wy en binden ons verstandt/
 Den gheenerley Synoden/
 Ten sy dat heel na onsen tande
 Ghekoockt sijn haer gheboden;
 Maer als wy met haer stemmen
 De Kettters moghen clemmen/
 O dan ist sijn/schenckt haer den wijn/
 Sy moeten welcom sijn.

Dan sijnse 't rechte middel om
 Wt onsen tiljn te wieden
 Het oncrup; / en te maken som
 Des scherp gheuefde lieden
 Die al te nau dooziften
 De Bybelsche gheschiften/
 En gheen bermaen/en nemen aew/
 Ten moet daer jupst in staen.

- Zijt ghy daer Catechismus vziendt?
 En ghy Confessi medes
 Ghy zijt recht; 't volckje dat ons dient/
 Komt binnen/ neemt v stede
 Hier neffens u ghebuure/
 De heylighe Schriftuure,
 Die gheern in al dit swaer gheschal
 D Richtnoer volghen sal.

Maer blijft toch alle dyp oock heus/
 En laet u willich buyghen
 Van ons ghelijck een Vassen neus;
 Of anders valt in dypghen
 't Gheloof dat ghy ghecreghen
 By ons hebt aller tweghen/
 En uwe macht/ nu hoch gheacht
 Heeft by ons meer geen cracht.

Want ist wel reden dat een kindt
 Sijn Moer sal werten stellen;
 Heent seker: Dus/wat ghy begint/
 Past ons hier niet te quellen
 Met texten of met glosen
 Wt een van dyp ghecosen/
 Daer iet in sterckt/ dat weder. spzeekt/
 En onsen Kerf-stock bzeekt.

Den Kerf-stock die ons onverbaest

Doet alles avontuuren
 Wat hier gheseyt is metter haest/
 En noch al wat meer cuuren/
 Daer Lucas van sijn leuen
 Niet af en heeft gheschreuen.
 Wat seght ghy nu/ Wapisten schu/
 Ist soo ghestelt met u?

Heen ghy en sijt de luyden niet/
 D hert is al te bloode:
 De macht die u noch ouerschiet/
 Die waer ons jupst van noodes:
 O conden wy die crijghen/
 Wy souden haest doen swijghen
 Al dit ghespups dat binnens hups
 Ons aendoet sulcken crups.

Dit snoo ghespups/dat/soo de kans
 Eens wilde wel ghelucken/
 Haest moeten rupmen sou de schans/
 Of ligghen in twee stucken:
 En waer't dat onse Vaders
 De Galghen ende Vaders
 Ordeldden sterck/ booz onse Kerck
 Te wesen vaster werck.

Of ghy dan beter baren soude/
 Ten waer ghy u bekeerde/
 Met andze Secten menich boude/
 Leest daer op ons Geleerde,
 Die in haer gulden boecken/
 Te koop in allen hoecken/
 D connen licht doen goedt berticht/
 En stercken u ghesicht.

Maer wilt ghy wel gheraden sijn/
 Met alle Mennoniten,
 En Martiniken, treckt een lijn
 Met ons/en valt aen 'crjhten/
 Dat ghy zijt uytuercozen/
 En dat men hoozt te smozen
 Met gantscher macht/ die nieu geslachte
 Dat onsen Stock beracht.

Och desen Stock dat is een leest/
 Daer wy soo geern op schoepen:
 Maer die berooft is van den gheest/
 Die

Die kan dit niet bezopen;
't Sijn al te hooghe saccken/
Die niemant wel en smaken/
Van die Godes raet/juyt op een dzaet/
Ghelyck als wy/verstaet.

52.

Des menschen vleeschelijck vernuse
Kan dese harde spijse
Sautsch niet bereven/maer het sust
Hier na sijn oude wijse/
En meent dat Godt sal mercken/
Op goed' en quade wercken/
Als of sijn Wet waer ingheset
Om die te houden net.

53.

Maer wy/ die van den Geest begaest
Zijn met goe Strupsche maghen/
En wel een peert soo't rijdt en dzaest
Dooz'tkeelgat souden jaghen/
Die komnt al berdouwen
Ghebacken en ghebouwen/
Ghestoof/gesmoozt/ghelaerst ghespoozt/
Wy gaender al me bodzt.

54.

Want onse Godt/dat ghy't wel baet/
Laet ons sijn wet niet pzeken
Om t'goedt te doen dat daer in staet/
En'tquaedt te laten steken;
Neen/ neen/ dat waer van't malen/
De heplichste van allen
Heeft hier maer een beghinsel kleen/
Om dit pat in te treen.

55.

Ten is met ons/wie't pzijs of laeckt
Maer stuck-werck in dit leuen/
Hier naemaels als wy zjn volmaeckt/
Dan sal hem eick begheuen
Om Godts wet te volbinghen/
Die ons dan niet meer dwinghen
Tot sonden sal/ghelyck hy al
Doet in dit aersthe dal.

56.

Wy comen niet mere goets doen/als
Wy daertlyck hier beschicken/

Noch oock / al waer't ons op den hals
Verboon/ghcen quade sticken
Maer laten / dan wy laten/
Wat oock de ketters praten/
Die ons met blyt / de Stock altyt
Te maecken soecken ghyt.

57.

Och dese Remontranten vjjs/
D'es Half Pelagianen,
Die soecken ons te maken wijjs
(Jst niet om heete tranen
Te schrypen) met haer kalleis/
Dat wy noch konnen ballen
't Sy broech of laet / wpt onsen staet/
Dooz onse sonden quaert.

58.

Wagr dat de waerheyt / och wat sou
De kerck-stock ons dan baten?
Neen ketters/neen/Godt blyft ghetrou/
Hy kan ons niet verlaten/
Hy kan op ons niet grimmen/
Ni ist dat wy doen klimmen
Der sonden last hoch aen de mast/
Want sijn beslypt gaet bast.

59.

Pu wel/'tis best dat wy een spele
Hier by dit praetje steken/
En sien gaen of wy met ghewelde
Ous beter connen tozeken/
Dan met soo veel dispuuten/
Daer in ons dese Guppen
Zijn al te gau/maer worden slau/
Als'toozdeel staet aen't grau.

60.

Wdien dan G ghy Roomsche schaet/
Wy sullen utwe schoenen
Noch liever trecken aen voorwaer/
En ons met u berformen/
Hoe seer dat wy nu twisten/
Dan met dees Arministen,
Want dat qua zaet de kerck verraeft
Staech aende Magistraet.

FINIS.